

№23 • БЕРЕЗЕНЬ • 2025

БАСТІОН

ОФІЦІЙНИЙ ЖУРНАЛ 63-ОЇ ОКРЕМОЇ МЕХАНІЗОВАНОЇ БРИГАДИ ЗСУ

ВТРАТИ ПРОТИВНИКА

01.03.25 – 31.03.25

ОСОБОВИЙ СКЛАД

240

■ ЗНИЩЕНО

160

■ ПОРАНЕНО / ПОШКОДЖЕНО

ТАНКИ

1

1

АРТИЛЕРІЯ ТА МІНОМЕТИ

19

4

РЕАКТИВНІ СИСТЕМИ

2

АВТОМОБІЛЬНА ТЕХНІКА

14

БОЙОВІ БРОНЬОВАНІ МАШИНИ

2

БПЛА

473

ЗАСОБИ РЕБ

10

СКЛАДИ БОЄПРИПАСІВ

2

БЕРЕЗЕНЬ — ЧАС «ПІДСНІЖНИКІВ»

У поліцейському жаргоні «підсніжники» — це трупи, що були знайдені навесні, після того, як розтанув сніг. У лихих 90-их такі ситуації були абсолютно буденними та типовими. Зараз, на Лиманському напрямку, ситуація приблизно така ж — сніг зійшов, а під ним виявилися сотні дохлих орків-штурмовиків. Лише на одній польовій дорозі, на відстані 100-150 метрів, за допомогою дрона, нашим пілотам вдалося зафіксувати кілька десятків хороших руських. А таких доріг чимало.

Але головна новина місяця інша — з полону вдалося повернути одразу 9 наших бійців, причому дехто перебував в неволі ще з самого початку війни.

Петро Волошин, Ігор Гвирик, Андрій Клімів, Назар Кур'ян, Павло Лапицький, Володимир Логінський, Василь Романів, Микола Сухіна, Дмитро Процюк перебувають в реабілітаційному центрі, відновлюючи сили та ментальне здоров'я.

Поки наші хлопці намагаються забути про пережиті жахиття, 63 бригада продовжує робити все для того, аби у ворога спогадів не залишилося в принципі. Для цього пілоти ББС виготовляють та тестують нову вибухівку. Як каже заступник командира батальйону безпілотних систем Бабай: «Ми працюємо над тим, щоб підарів вбити, а не покоцати». Тож і «подарунки» мають бути особливо смачними, адже роботи в наших асів не бракує.

Русня продовжує тиснути на позиції наших суміжників на півночі Лиманщини. Практично без перерви кацапи намагаються перейти по дамбах та бодай якось закріпитися за ними. Вони несуть на собі про-

титанкові міни, рюкзаки з боеприпасами, каністри з паливом, відповідно, робота наших пілотів стає не лише корисною, але й приємною.

Не відстають від ББСшників і наші зенітники, які контролюють небо. Нещодавно хлопці виловили рідкісного «птаха» — БПЛА типу «Альбатрос», який нишпорив над нашими позиціями. До речі, антидронова боротьба триває і в батальйонах — підрозділи 105-го та 55-го також збивають ворожі мавіки, демонструючи різноманітні хитрощі. Наприклад, перші просто б'ють своїм мавіком по ворожому зверху, від чого він втрачає координату і падає. А другі скидають на підарські розвідники та бомбери сітки, чим зупиня-

ють рух пропелерів. Обидві тактики доволі ефективні.

Тим часом, русня використовує «пташки» для інших потреб. Наша розвідка перехопила розмови, де, зокрема, йдеться про нову тактику ворога. Відтепер, дрони не тільки коригують вогонь, скільки відіграють функцію заградзагонів. Дослівно: «Йти вперед і назад не повертатися. Над вами висить «птічка». Як тільки підете не туди чи будете повертатися — вона відпрацює по вас»...

Одним словом, духом не падаємо і рук не опускаємо. Наша бригада одна з найстабільніших на фронті, тож кожен з нас може пишатися тим, що є невід'ємною складовою такого великого та потужного механізму.

«НА ФРОНТІ НЕМАЄ МІСЦЯ ДЛЯ НУДЬГИ»

Сержанти із чотирма дітьми

Олександр Умеренков, піхотинець, пройшов довгий воєнний шлях і сьогодні допомагає забезпечити своїх побратимів. Він вважає, що в умовах війни важливо не тільки боротися, але й не втрачати віри у майбутнє, навіть коли цивільне суспільство відвертається від проблем на фронті.

Рішення піти до війська: відсіч підступному агресору

«Коли почалася війна, я не замислювався. Це було моє виважене рішення, я не чекав і не сумнівався. Як дізнався про вторгнення — перше, що зробив, пішов до дружини, потім до військкомату. Вони не хотіли мене брати, бо ж маю чотирьох дітей. Тоді я трохи почекав, але не здригнувся: підійшов до людей, які видавали повістки, взяв її і пішов вдруге. Це той момент, коли вже було запізно шукати пояснень. У своєму рішенні я не сумнівався, тож, вже на третій день служби потрапив на передову», — згадує Олександр.

Перший бій: артилерія і зустріч із ворогом

Перші дні служби для Олександра були непростими. Він потрапив у 63-ю бригаду, де був призначений старшим стрільцем. «Мені спочатку дали рукавиці і сказали рубати дрова, я здивувався, але як тільки потрапив на позицію — зрозумів, що головне — це бути готовим до всього. Перший бій був не таким, як я його уявляв. Тоді

ми стояли на позиції, артилерія працювала, але ворога візуально не бачили. Пізніше, коли ми пішли за батареями для радіостанції, я пам'ятаю, як ми потрапили в стрілянину, це була наша перша реальна зустріч із ворогом», — ділиться спогадами піхотинець.

Адаптація до війська: відсутність місця для слабкості

Незважаючи на труднощі, Олександр швидко адаптувався до військового життя. «Здається, я навіть скучив за армією, коли пішов у відпустку. Тут, на фронті, немає місця для нудьги. Коли приїжджаєш додому, зразу відчуваєш цю розривну різницю між мирним життям і тим, що переживаєш на передовій. Тут все іншого масштабу, і звикнути до цього можливо тільки через важкі випробування», — додає він.

Війна і її зміни: від армії до нових технологій

Для Олександра війна стала не тільки випробуванням, але й навчанням новим технологіям. «Війна сильно змінилася за цей

час. Зараз менше йде великих атак, противник здебільшого діє малими групами, але й ми адаптувалися. Техніка, дрони — це все допомагає бути на крок попереду. Я вже не уявляю, як би ми справлялися без них. Всі ці зміни допомогли нам максимально зберегти людські ресурси», — підкреслює він.

Війна і побратимство: не залишати нікого за спиною

Олександр згадує момент, коли разом з побратимами

знайшли зниклого військового. «Ми пішли за ним через сліди, дрон показав, де він міг бути. Це був ризик, але ми всі разом пройшли операцію, і врешті знайшли його. Він був вдячний, що ми не залишили його», — каже він.

Місія: забезпечити роту усім необхідним

«Забезпечення у нашому батальйоні сьогодні працює на високому рівні, але це не сталося за один день. Ми постійно удосконалюємо процеси, щоб мінімізувати будь-які затримки або нестачу. Все, що необхідно нашим хлопцям на передовій — від бронежилетів до харчування — ми намагаємося доставити максимально швидко та якісно. Звісно, бувають моменти, коли виникають труднощі, але ми завжди знаходимо вихід. Командування та всі службовці працюють злагоджено, і головне, що на кожному етапі є підтримка один одного. Так, забезпечення — це щоденний виклик, але я радий, що ми можемо тримати ситуацію під контролем», — розповідає Олександр.

Зміна забезпечення відповідно до умов

«Забезпечення роти залежить від багатьох факторів: від лінії фронту, від доступу до транспорту, від того, наскільки близько ми до основних постачальних пунктів. Якщо ми на передовій, то основний акцент йде на те, щоб забезпечити необхідне для виживання та виконання завдань — це боєприпаси, продукти, вода, засоби зв'язку та медикаменти. У таких умовах часом працюємо без перерв, без чітких графіків, бо ситуація може змінюватися кожну годину.

Якщо ж умови дозволяють, забезпечення має бути більш плановим. Ми намагаємося створювати запаси, щоб забезпечити роту на кілька днів вперед, але це завжди питання балансу. Додатково важливо враховувати технічний стан наших машин і обладнання, адже саме це може суттєво вплинути на постачання. Коли техніка не вивозить або стоїть на ремонті, це ще більше ускладнює процес.

Тому основний принцип —

це гнучкість і швидка реакція. В умовах війни навіть кілька годин можуть змінити ситуацію, тому ми маємо бути готовими до всього».

Найбільші труднощі: адаптація до нової реальності

Найскладніша частина служби, за словами Олександра, — це бути готовим до будь-якої ситуації, постійна небезпека і відповідальність за побратимів. «Але навіть у найскладніші моменти, ми підтримуємо один одного. Це — командна робота, і вона є найважливішою на війні», — зазначає він.

Мрії про майбутнє: надія на перемогу та плани на мирне життя

Хоча Олександр не любить заглядати в майбутнє, він зізнається, що після війни хоче більше часу проводити з родиною. «Я не думаю, що буду доживати до мирного часу, але все, що я хочу після війни — це просто бути з моєю родиною, відпочивати», — додає він.

«ТУРИСТ» З НЕБА: ЯК ПРАЦЮЄ КОМАНДИР ВІДДІЛЕННЯ РОЗВІДКИ

Йому було всього 22, коли він долучився до ЗСУ. Сьогодні Володимир Зарічнюк з позивним «Турист» — 25, він командир відділення розвідки та корегування взводу безпілотних авіаційних комплексів у 55 батальйоні. В інтерв'ю Турист поділиться тим, як вчився літати в батальйоні К-2 та що вважає найбільшими труднощами в роботі з дронами.

— Історія мого позивного доволі проста. Під час перших чергувань у мене була туристична сумка. Хтось сказав: «Турист» — і так воно й залишилося.

— **Розкажи про свій шлях до цього підрозділу БПЛА.**

— Я потрапив сюди, коли зрозумів, що технології — це майбутнє не тільки в мирному житті, а й на полі бою. Мені завжди було цікаво все, що стосується нових технологій, і дрони стали для мене тим інструментом, який дозволяє кардинально змінювати хід бойових дій. Прийшов я на війну у 22-му році. Тоді ніхто не знав що й до чого. Потрапив у наш Тернопільський 55 батальйон. Потім ми були у складі іншої бригади, а ще у підпорядкуванні батальйону К-2, де, власне, ми і навчилися літати. Вчилися разом з усіма.

— **Пам'ятаєш свій перший виліт? Перше успішне відпрацювання по ворогу?**

— Свій перший успішний удар по ворогу я вже не пам'ятаю, але добре закарбував у пам'яті мій перший виліт. Ми тоді вилетіли в сектор К-2. Було страшно, руки тремтіли, але все вдалося.

— **З якими труднощами**

стикався чи стикаєшся під час навчання та роботи з дрончиками?

— Однією з найбільших труднощів є те, що дрони — це високотехнологічні апарати, і їх використання потребує безперервного навчання. Оскільки техніка може постійно змінюватися, важливо вміти швидко адаптуватися до нових умов. Потрібно розуміти, як правильно налаштовувати апарати, працювати з різними типами програмного забезпечення для аналізу зібраних даних та правильно застосовувати дрон у тактичному плані.

Ще одна проблема — це часто складні погодні умови. Вітер, дощ, туман — усе це значно ускладнює роботу. Дрони мають обмеження по висоті та дальності польоту в різних погодних умовах. Тому важливо мати чітке розуміння, коли й які дрони краще застосовувати для конкретних завдань. Хоча ми вже так наловчились, що і в негоду можемо вилетати.

— **А як щодо втрати дронів?**

— Розумієш, втрати дронів неминучі: є випадки, коли це трапляється через неувважність пілота, а буває, що через ворожий РЕБ або погодні умови. Я вважаю, що втратити дрон — то

найменше лихо на війні. Головне — це не втратити життя наших хлопців. Це основна цінність взагалі тут.

— **Твоя команда має досвід роботи з різними типами дронів. Як вони відрізняються за тактичними можливостями та застосуванням?**

— Ми працюємо з різними типами дронів, і кожен з них має свої переваги. Наприклад, «Мавік» — це легкий дрон, який використовується для розвідки, збирання інформації та моніторингу ситуації на полі бою. Він досить компактний і маневрений, що дозволяє застосовувати його в складних умовах. FPV — це апарати для більш точних ударів та знищення цілей, коли потрібна максимальна точність. «Немезіс» — це вже більш потужні машини для нанесення серйозних ударів по ворожих об'єктах. Кожен тип має свою специфіку в застосуванні, і в залежності від ситуації ми обираємо оптимальний варіант. Ну, це я так мінімально навів приклади.

— **Чи є у тебе певна тактика або підхід до роботи з БПЛА?**

— Наш підхід базується на максимальній адаптивності до змінюваних умов. Ми пра-

цюємо не тільки з дронами, а й інтегруємо їх в загальну картину бойових дій. Це означає, що дрони повинні працювати в тандемі з іншими підрозділами, такими як артилерія, піхота та бронетехніка. Тому ми враховуємо всі фактори — від часу дня до погодних умов — і підбираємо найкращу тактику для виконання завдання.

— Як твій підрозділ реагує на зміну тактики ворога, зокрема в умовах, коли противник намагається протидіяти або знищити дрони?

— Вороги теж адаптуються до наших дій, тому ми постійно перебуваємо в процесі удосконалення тактик. Вони використовують РЕБ для глушіння наших дронів, що створює додаткові труднощі. Але ми знаходимо способи обходити ці перешкоди: використовуємо дрони з більш потужними засобами захисту від глушення або працюємо в поєднанні з іншими засобами зв'язку.

— Як тобі вдається зберігати спокій та фокус на виконанні завдань під час важких ситуацій?

— Мотивація — це те, що допомагає тримати на плаву навіть у найскладніших ситуаціях. Ми розуміємо, що кожен наш успіх — це значний вклад у загальну перемогу. Також важливо, щоб команда підтримувала одне одного. На щастя, у нас з цим проблем немає.

— Що б сказав собі, наприклад, 22-річному?

— Що сказав би? Та нічого не сказав би. Типу, доля є доля. Але в деяких ситуаціях чинив би по-іншому, бо все ж за цей час отримав нові знання. Але скажу одне — ні про що не шкодую.

— Якби ти мав змогу назвати фільм про «літунів», якби назвав?

— Баба Яга! Отак би і назвав (сміється).

— Що слухаєш зараз?

— Оооо музика то моя любов. Часто «відгрібаю» за те, бо у навушниках літаю, то не чую, що там хлопці мені кажуть. Слухаю різне. Але дуже люблю андеграунд якийсь. Люблю «Nord Division»*

— Ну, і останнє: як відновлюєшся, як розслабляєшся після вильотів?

— Є дві речі, що мені допомагають в цьому — тиша і музика. Хвилин 15-20 побути в спокої та типу і я можу заново працювати. Ну, такий я вже трохи інтроверт.

***Довідка:** «Nord Division» — український гурт, створений військовослужбовцями спецпідрозділу «KRAKEN», що виконує музику в стилі гіп-гоп на воєнну тематику, ви б мали знати цей гурт по треку «В Бахмуті — бахал, кадірова — тр*хал».

**63 ОКРЕМА МЕХАНІЗОВАНА БРИГАДА
ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ**

НАЙБІЛЬША МОТИВАЦІЯ — ПОДЯКА ВРЯТОВАНОГО ПОБРАТИМА»

**Лікар евакуаційного відділення
про свою місію**

Старший лейтенант медичної служби Андрій Марценюк — лікар евакуаційного відділення, який щодня бореться за життя поранених. Його робота — стабілізувати бійців у найкритичніші моменти та передати їх далі на стабпункт. Як це — приймати рішення за секунди, працювати під вогнем і не втрачати холонокровності?

— До війни я був стоматологом і до військової медицини не мав жодного стосунку — навіть військової кафедри в університеті не проходив. Але коли прийшов у частину, мене запитали: «Медична освіта є?» Відповів, що є. І вже за мить я не просто був у строю, а став стрільцем-санітаром. Тоді ще навіть офіцером не був — просто солдат, який мусив швидко вчитися рятувати життя в умовах війни.

— Ти з хлопцями в постійній готовності знаходишся?

— Ми з екіпажем завжди перебуваємо на позиції в стані повної готовності. Як тільки по радіостанції звучить: «Є 300», перше, що робимо — уточнюємо стан пораненого. Від цього залежить кожна наша дія: поки водій готує машину до виїзду, ми гріємо розчини, набираємо необхідні препарати. Кожна секунда на рахунок.

— Пам'ятаєш найскладніші епізоди своєї роботи?

— Було їх насправді безліч. Але скажу точно, що це ті моменти, коли поранений у критичному стані: ампутація кінцівок, масивні поранення живота чи грудної клітки, травми голови з пошкодженням мозку, велика втрата крові. Іноді ми стикаємось із клінічною смертю, і тоді єдиний шанс — це проводити серцево-легеневу реанімацію. Кожна така ситуація — це боротьба за кожен момент.

— Змінилась військова медицина з початку повномасштабного?

— Коли ми тільки починали, більшість медиків не мали такого досвіду та обладнання, як зараз. Військова медицина насправді сильно змінилася і виросла за ці роки. Якщо раніше не було багатьох сучасних засобів і технік, то сьогодні все зовсім інакше. Зараз є велика кількість медичних курсів, які проводяться не тільки на місці, але й у великих містах, де медичний персонал проходить спеціальне навчання та тренування. Це дуже важливо, адже кожен солдат тепер проходить курс надання першої медичної допомоги, що значно покращує не лише наш рівень підготовки, а й дозволяє швидше і ефективніше реагувати в критичних ситуаціях. Військова медицина вже не стоїть на місці — ми постійно вдосконалюємось.

— Яке обладнання є критично важливим на евакуаційному відділенні?

— Мій список обладнання такий: тонометр, пульсоксиметр. На подальших етапах, наприклад, на стабіку, вже є важливими кардіомонітор, апарат штучної вентиляції легень, холодильники для крові, прилад для розігріву крові.

— Топ найпоширеніших помилок бійців при наданні першої допомоги собі чи побратиму?

— Банально — накладання турнікету. Часто бійці накладають його, не перевіряючи кишені, де можуть бути телефон, запальничка або інші предмети. Якщо між турнікетом і тілом є якийсь предмет, він може знизити ефективність турнікету, і кровотеча не зупиниться. Також важливо дотримуватись правил щодо послаблення турнікету — кожні 30 хвилин, якщо це можливо. Турнікет не може перебувати на кінцівці більше двох годин без послаблення. Через ці помилки іноді бійці втрачають кінцівки навіть при легких пораненнях.

— Як зрозуміти, що пораненому треба негайна евакуація?

— Оцінити стан пораненого, застосовуючи правило С-А-В-С (критична кровотеча — дихальні шляхи — дихання — циркуляція. В українській адаптації — КОЛЕСО: кровотечі — огляд — легені — ефективність — серце — оцінювання), і надати пораненому необхідну допомогу. Якщо є велика крововтрата, порушення дихання, ампутовані кінцівки, поранення живота, грудної клітки, голови — це апіорі негайна евакуація.

— Як ти справляєшся зі стресом?

— Стрес на війні величезний, але я завжди намагався знаходити моменти для відновлення. Відпустка — те, що лікує. Відпустка — це те, що дає

сил для того, щоб повернутися в роботу з новими силами і знову віддавати все на передовій. Хоча б думка про неї вже відноситься мене в якийсь відносний спокій.

— Що найбільше мотивує тебе в роботі?

— Найбільша мотивація — це життя, яке ми рятуємо. Коли бачиш, як поранений, якого ти витягнув із критичного стану, дякує тобі після евакуації — це

дає сили продовжувати. Також мотивує відчуття, що ти потрібен, що твоя робота має значення. І, звісно, підтримка побратимів — вона допомагає навіть у найважчі моменти.

— Як скласти аптечку, щоб там було все?

— Нічого складати не треба. Бригада забезпечує відмінними аптечками. Там ідеально все, тож «ламати» голови не доведеться. За кожного вже подумали і попідкувались.

ЗОЛОТІ ПРАВИЛА ВИЖИВАННЯ:

- **Зберігай спокій:** Паніка заважає приймати правильні рішення.
- **Знайди відносно безпечне укриття:** постійно намагайся мінімізувати ризик.
- **Пий воду, зберігай енергію:** вода — життєво важлива, обмежуй витрати енергії.
- **Будь на зв'язку:** використовуй рацію для координації.
- **Залишайся орієнтованим:** знати місце і напрямок евакуації — важливо для виживання.
- **Не втрачай час:** швидка реакція на загрози або поранення може врятувати життя.
- **Дій в команді:** взаємна підтримка збільшує шанси на успіх.
- **Використовуй ресурси:** продукти, вода, медикаменти — все має значення.
- **Вчись на чужих помилках:** постійно вдосконалюй свої навички і знання.
- **Найголовніше — ніколи не нехтуй засобами індивідуального захисту!**

У ДОЛАРАХ, КРИПТІ ЧИ ПІД МАТРАЦОМ?

Де тримати гроші, куди варто інвестувати, скільки коштів варто відкладати та інші лайфхаки від фінансової радниці, співзасновниці академії «Прокачай Фінанси» та ведучої подкасту «Фінансова терапія» Галини Тритяк

— Зараз багато військових отримують зарплату, якої раніше в них не було. Через це вони інколи не знають, як правильно розпоряджатись своїми коштами. Чи існують якісь рекомендації, як у відсотковому співвідношенні варто витратити свої гроші?

— Є загально рекомендований розподіл: 50% на базові потреби (те що є необхідним щомісяця — харчування, оренда, бензин і т.д.), 10% на емоційні видатки (імпульсивні покупки, забаганки), 10% на короткострокові цілі, 10% на довгострокові, 10% саморозвиток та 10% — добрі справи, благодійність. Та звісно в кожного свої обставини, тому цей розподіл — це скоріш орієнтир, від якого можна відштовхуватися.

Я б радила почати з того, що вести облік витрат та доходів. Банально записувати кудись в нотатки свої надходження та видатки, щоб зрозуміти актуальний стан справ. Також раджу обов'язково робити заощадження, бо по-перше, нам всім варто мати фінансову подушку для екстрених ситуацій, по-друге, скоріш за все рано чи пізно у частини військових буде перехідний період від військового життя до цивільного, якийсь час, можливо, це буде пошук нової роботи чи старт власної справи, тому на цей перехідний період варто мати певну суму коштів.

— Якщо говорити про той відсоток коштів, який варто відкладати, то скільки це має бути? Чи є якась загальна рекомендація?

— Є загальна рекомендація відкладати 10% від доходу, цей підхід має право на життя, та мені не подобається, знову ж таки, тому що це загальна рекомендація. Можливо у людини є потенціал заощаджувати і 20, і 30 % від доходу, а вона себе обмежує тими десятима і стимулює видатки. Мені більше до вподоби підхід декомпозиції фінансової цілі. Це коли ми розраховуємо від кінцевого бажаного результату до того, що вже зараз треба робити. Наприклад: «Хочу придбати авто вартістю 10 тис доларів через 12 місяців, поки на це заощаджень взагалі не маю». Отже, якщо 10 тисяч розділити на 12, то виходить, що потрібно заощаджувати 834 долари на місяць. Наступний крок — співставити план заощаджень з реальністю, чи можу я зараз щомісяця стільки відкладати. Якщо ні, то, звісно, коригуємо план, але ми вже маємо якийсь орієнтир.

Знаю, що у військових також бувають різні суми доходів щомісяця, тому можна визначити суму, яку відкладаєте з базового доходу щомісяця +з "бойових" одразу запланувати більшу суму заощаджень. Буває що завдяки розрахунку деком-

позиції цілі треба розтягнути в часі, наприклад авто купимо не за 12 місяців, а 18, та це однак краще одразу для себе визначити, ніж заощаджувати по 10% і не розуміти, чому цілі ще неможливо реалізувати.

— Як краще зберігати ці кошти?

— Для фінансової подушки і короткострокових цілей гарно підходять державні облігації (військові облігації). Це доступний та простий у користуванні інструмент, вища дохідність, ніж по депозиту та дохід не оподатковується. Також варто пам'ятати, що ми відкладаємо у валюті нашої цілі, тобто якщо це заощадження на авто, то є сенс основну частину відкладати в іноземній валюті, якщо це фінансова подушка, то я притримуюсь співвідношення 20% у гривні, 40% у доларах та 40% євро.

— На який відсоток від відкладених коштів варто купувати військові облігації? І через який інструмент краще їх купувати?

— Немає якогось конкретно визначеного відсотку. А щодо платформи, то зараз широкий вибір пропонує Приватбанк і гривневих, і доларових, і єврових облігацій. Також є

спеціальні інвестиційні платформи — ISU та Універ

— Можливо взагалі варто надсилати кошти рідним і нехай зберігають під матрацом?

— Тут немає єдиного вірного рішення і все залежить від того, як вам зручно, але я б рекомендувала обмінятися важливою інформацією про стан фінансових справ з близькою людиною (дружиною, чоловіком тощо).

— Чи варто інвестувати в щось, коли на фронті немає багато вільного часу, щоб розбиратись в тій чи іншій темі? І якщо варто, то які є варіанти та можливості для інвестування?

— Якщо ви готові інвестувати довгостроково, то можна розглядати інвестиції на фондовому ринку, наприклад ETF фонди. Це фонди, чиї акції можна купити і продати на біржі. Тобто замість того, щоб обирати акції окремих компаній, що потребує більше знань і часу, то можна купувати фонд, який вже включає в себе різноманітні акції. Звісно вартість цих фондів може і зростати, і падати, тому я одразу наголошую, що при пасивному інвестуванні це має бути довгостроковий план, найкраще від 10 років. Та дослідивши цей інструмент один раз, надалі таке інвестування вимагає декількох хвилин на місяць. Знаю, що наші навчання з фінансової грамотності проходили військові, які перебувають в зоні активних бойових дій, і їм вдається регулярно інвестувати подібним способом. Цей інструмент оптимально підходить для довгострокового накопичення капіталу та для фінансової незалежності в майбутньому.

— Чи варто інвестувати в нерухомість враховуючи ситуацію в країні? І що ти скажеш про ЄОселю?

— Щодо нерухомості, то все сильно залежить від регіону. І важко сказати однозначно, що

інвестувати варто, та ЄОселю я б точно розглядала, тим паче, що для військових найкращі умови: іпотека під 3% річних. В основному в цій програмі одні плюси, але є певні обмеження по типу та площі нерухомості, яку можна придбати. Проте, навіть якщо людина має всю суму для покупки житла і може скористатися цією іпотечною програмою, то я б радила не відкидати варіант скористатися кредитом і натомість не витратити одразу усі свої кошти. Основний мінус цієї програми — це те, що вона залежить від державного фінансування, але саме військовим її найчастіше погоджують, тому можна на цей мінус не зважати.

— Чи можна взяти квартиру під ЄОселю і потім успішно здавати її в оренду?

— Теоретично так, але практично нерухомість, яку придбали в кредит до повного погашення позики, є власністю банку і не завжди банки дозволяють її здавати в оренду, тому краще цей нюанс одразу уточнювати в банку, в якому розглядаєте варіант позики.

— Зараз дуже актуальна тема криптовалют. Чи варто її купувати і чи можна вважати це способом інвестування?

— Це доволі ризиковане вкладення коштів, яке теоретично можна розглядати, проте, я б радила туди інвестувати не більше, ніж ви готові втратити. Особливо якщо немає часу, можливості чи бажання детально вникати в цю тему. Тобто якщо хочете інвестувати в крипту, бо є спокуса там багато заробити, то пам'ятайте, що дохідність — це ЗАВЖДИ плата за ризик.

— А що скажеш про депозити? Чи варто ставити гроші на депозит і чи допомагає це хоча б боротись з інфляцією?

— Ні, порівнюючи з облігаціями, сенсу зараз в депозитах — нема ні якого.

ВРЯТУВАТИ «АКАЦІЮ»: ДРОБОВИКИ ПРОТИ ДРОНІВ

Артилерія 63 бригади невпинно працює над тим, аби ворог відправився в останню путь найшвидшим і найкоротшим шляхом. Наші хлопці здатні досвідчено вразити ворожу беху з десятикілометрової відстані, накрити бліндаж кацапів і перебити їх логістику. Та на додачу вони завжди готові взяти в руки стрілецьку зброю і відбити напад на свою техніку — навіть якщо їй загрожує більше дюжини дронів разом із ворожою артою! Це — героїчна історія гармашів 41 дивізіону, які при потребі готові змінити калібр аби захистити свою техніку.

«Під час нашого бойового чергування, десь уже після обіду, о першій годині, почалася атака орків дронами. — розповідає Олександр, командир гармати бойового розрахунку САУ 2С3. — Перші ударні дрони були спеціально спрямовані розбити маскувальну захисну сітку, їх заряди були кумулятивними. Сталося це дуже швидко. Великий плюс, що машина була добре накрита, замаскована, тому пробити її та каркаси так просто не можна. Ми одразу доповіли про атаку по рації. Нам командування каже: «Пробуйте відбивати машину». Разом з екіпажем зайняли позиції навколо

САУ — я став позаду, хлопці по боках. І почали чекати наступну атаку дронів».

Таким чином, хлопці героїчно відбили чотири атаки по чотири-п'ять дронів за раз — між атаками не минало і півгодини. «Збито було біля 7-8 дронів. — згадує Олександр. — Всього нарахували близько 17. Можливо, були ще десь в корчах, тому що коли вороги побачили, що ефекту ніякого — можливо, пробували на нижчих висотах заходити. Десь там і падали ті дрони. А ті, які заходили на удар на машину, і ми бачили їх — ми просто всі знищили. З дробовика та автоматів».

Олександр додає, що дробовик — найефективніша зброя проти дронів, з якою вони працювали. «Другий, третій постріл — і дрон падає. Дробовиком я збив чотири, хлопці з автоматів три дрони». Найбільше командир гармати подобається, що дробовик автоматичний: «Є рожки на п'ять та десять патронів, а витрата набоїв і економніша і ефективніша. Можна вести вогонь просто на автоматичному режимі. Дізнався, що він є від українського виробника — доволі хороша штука».

Варто зазначити, що у екіпажу не виникло інших думок,

окрім як ставати в оборону своєї техніки. «Якби ми втратили машину, то втратили б все... Це як говорять: «Піт артилерії береже кров піхоти». У нас не було іншого варіанту. Ми не могли просто сховатися — бо підари доби́ли б нашу машину. Тому, звичайно, стали відбивати, стали робити все, що можливо», — каже командир гармати.

«Звісно, що було страшно, кому не страшно? — додає Михайло, механік-водій. — Я думаю, що немає таких людей, хто не відчуває страху. Всі по-різному його проявляють. Проте все залежить від колективу. Коли всі рвуться, то й самому хочеться. Я задоволений всіма хлопцями, всі були бодрячком».

Після відбиття атаки дронами до хлопців приїхав командир дивізіону і почалася евакуація машини. Екіпаж запалив маскування дими, після чого механік-водій разом з комдивом почали відводити техніку у більш безпечне місце. «Ми орків спіймали, коли вони перезаряджали свої FPV дрони і цю всю систему. Хоча їх також коригував, напевно, дрон, тому що коли вони не змогли використовувати FPV, почали задіювати свою артилерію», — додає Олександр.

«Після того, як машину евакуювали, через хвилин 5-10, напевно, знову почалися прильоти по бліндажу. — описує події Степан, заряджаючий САУ. — Були прильоти в капонір. FPV не зупинялися теж, бо все було закрито димом і вони не зрозуміли, чи вразили ціль, чи машина димить. А то ми дими пустили з бочок». Проте, за словами екіпажу, прильоти FPV та артилерії не завдали нікому шкоди. Машина була відведена у безпечне місце і замаскована, а після, в сутінках, переміщена на нову вогневу позицію.

«Єдине, що злякали мою

собаку — і все» — із посмішкою каже Олександр. — Вона постійно з нами в екіпажі, вже більше року. Звати Нерпа, бельгійська вівчарка». Собаку командир гармати взяв у розпліднику. Хоч вона трохи і боїться пострілів, її компактні, як для породи, розміри допомагають їй їздити всередині машини разом з екіпажем.

«Нам у собак треба ще навчитися любити. Собака, як любить — то по-справжньому, ненавидить — теж по-справжньому».

**Собака — друг людини.
Москаль — ворог».**

МОТИВАЦІЯ ПРОСТА: АБО МИ ЇХ ПОВБИВАЄМО, АБО ВОНИ НАС ЗАКОПАЮТЬ

Розмова із старшим лейтенантом
Мирославом Яремчуком – командиром взводу
105 батальйону

Буває, що через різні причини – сімейні або особисті, бійці бригади залишають війну і повертаються до цивільного життя. Однак, далеко не всім зручно сидитися на дивані – думки про побратимів та загалом про майбутнє країни не дають спокою. Повернення на війну не рідкісні. Так сталося і з Мирославом – він вирішив знову стати у стрій.

— Яка була причина того, що ви звільнилися і чому повернулися?

— Звільнився за сімейними обставинами. Але не зміг спокійно жити, поки іде війна, мене постійно тягнуло назад. Попри те, що я вже встиг відкрити свій барбер-шоп і освоїв новий навик. Я не міг спокійно жити, поки триває ця війна. А тут мені легше, тут треба просто якісно виконувати свою роботу. Це можливість помститися за все, що ті підари зробили з моєю державою.

— Спершу ви були в саперній роті. Як опинилися в 105 батальйоні?

— Та тут все дуже просто відбулось. У ТЦК спитали, в яку бригаду хочу піти, я сказав, що хочу повернутися до своїх, в 63-тю, тож наступного дня мене набрав знайомий із 105-го і спитав, чи піду до нього. Відповів, що піду. От така проста історія.

— Ви постійно з солдатами перебуваєте. На вашу думку – в сучасній війні і в сучасних умовах стосунки між солдатами і офіцерами стали не такими, як раніше? У чому відмінність?

— У моєму розумінні і в моєму світогляді, офіцер це не якийсь привілейований стан людей. Офіцер – перший серед рівних. І через мою простоту та близькість до кожного бійця, не виникає проблем в розумінні з моїми воїнами.

— Як проходить ваш типовий день на позиціях?

— Я заступаю на КСП, на позиції ходить моя піхота. Моя задача – координація зусиль декількох позицій в лінії і їхній зв'язок зі старшим командиром. Але я ніколи не відмовляю собі в цікавих «двіжухах», тобі пошуки доріг, виходи за полоненим і відбиття позицій. Все це без мене не обходиться.

— Чи достатньо у вас мотивації залишатися на війні і як ви мотивуєте тих хлопців, які втомилися?

— У мене досить проста і жорстка мотивація: або ми їх всіх повбиваємо або нас тут закопають. Хлопцям я постійно наголошую: краще воювати тут, далеко від дому. Ми чудово розуміємо, що ворог не зупиниться сам. Він візьме рівно стільки, скільки ми віддамо йому.

— У вас були випадки, коли вдавалося взяти полонених...

— Так, є цікава і весела історія. Прийшов ротний і сказав, що до нас завітав подарок і «поселився» в одному бліндажі. Обговоривши обставини, склали групу з ротного, головного сержанта 3 взводу і мене. План був простий тому і надійний. Висуваємося до точки, беремо під контроль вхід і можливі маршрути відходу. Наш Х'юстон вільно говорить російською, тому ми вирішили обманути нашого гостя і видати себе за москалів, мовляв по нього прийшли. А далі все просто: захід, контроль входу, огляд місцевості, Х'юстон заходить в бліндаж, я контролюю вхід і підходи, ми його виводимо. Операція успішна – жодного пострілу.

— У вас було кілька поранень. Пригадуєте їх?

— Якщо розказувати про поранення, то кульових у мене два і обидва – влучання під бронешилет з правого і лівого боків. Перше поранення було, коли я служив ще в саперній роті, нас відправили посилювати піхоту на канал в Іванівському, поблизу Бахмута. Під час чергування

почався штурм нашої позиції «Кабан 2». Хоча ми і відбилися, але я отримав поранення. Друге кульове було відносно недавно, в процесі відновлення контролю над тутешньою позицією. У деталі не вдаватимусь, але було весело і цікаво. Як я говорив раніше, не пропущу жодної цікавої «двіжухи».

— Розкажіть про страх. Чи боїтеся ви? Якщо так, то чого саме? І чи варто боротися зі своїм страхом?

— Страшно всім. Мандраж перед виходом ніхто не відміняв, але коли я вже сідаю в машину, яка мене везе в бій, розум стає чистим і тобі стає легше. Страх корисний на етапі підготовки. Він допомагає краще продумати всі можливі сценарії. Але коли все починається, для страху нема місця, потрібно діяти швидко. Ті, хто говорять, що не бояться, або брешуть, або ще не бували в серйозних тактизмах. На мою суб'єктивну думку, єдиний спосіб боротися із страхом — це підняти загальний рівень підготовки і навиків.

— Що допомагає вам розслабитися на війні? Книги, фільми чи спілкування з рідними?

— Направду допомагає тільки хороший сон, переписки з сім'єю, а ще нічні розмови з коханою дружиною. Ну і суворий армійський гумор. Щось типу про улюблені приказки. Для саперів — одна нога тут інша там, а для снайперів — в одне вухо влетіло, з іншого вилетіло...

— Розкажіть про ваші позиції. Наскільки вони міцні, як боретеся з дронами?

— Ну, багато про позиції розповідати не буду. В позиції головне — чим менше ворог про неї знає, тим легше жити. Великий акцент робиться на маскуванні. А далі по класиці — чим глибше закопався і чим міцніше накриття — тим більше воно витримає. Загалом будуємо надійно і міцно. Щоб витримувати ворожі атаки і мати можливість дати відсіч.

А от дрони це ще той головний біль, тут може допомогти тільки маскування і РЕБи. Все просто: якщо позиція незахищена, то по ній не прилітає. Ну, а якщо вже засвітилися, то треба братися за РЕБи. Позиції обладнані, як РЕБаами проти ФПВ, так і проти мавіків зі скидами. Не все вдається посадити, але для того ми і будуємо міцні позиції.

— У нашій бригаді ви з самого початку. Як вона змінюється? На краще чи на гірше?

— Я в цій бригаді вже пережив 3 комбригів. І завжди були як позитивні, так і негативні моменти. На мій погляд, бригада завжди проявляла себе достойно.

З негативу в мене тільки величезний рівень бюрократії у війську. І попри те, що війна триває, кількість паперів не зменшується.

— Наостанок, скажіть чи були у вас якісь цікаві розмови з ворогом? Можливо, траплявся хтось нестандартний?

— Був один підар, звали Ізмаїл. Сам він вірмен, але одружився із росіяночкою, тому батьки вигнали його з дому. Наш Ізмаїл вирішив підняти легких грошків і підписав контракт із московитами. Йому обіцяли 3 мільйона рублів, але тут, під Кременною, в нього забрали карточку з виплатами і відправили на позиції. Потім прилетіла Баба Яга, рознесла його позицію і він потрапив до нас. Отака історія нашого Ізмаїла, який хотів заробити легких грошей на війні...

ШОКОЛАДНІ БАТОНЧИКИ МОЖНА, А ЧІПСИ НІ!

Що таке здорове харчування, яку їжу найкраще брати на позиції, які вітаміни та біодобавки варто пити військовим та ще багато іншого можна дізнатися у нашій розмові з Дарією Ярчевською, тренеркою зі здорового способу життя, яка допомагає людям краще розуміти свій організм та вибудовувати корисні звички, які покращують самопочуття.

— Дарія, розкажи, будь ласка, що взагалі таке це здорове харчування і чому варто його дотримуватись?

— Здорове харчування — це спосіб отримати через їжу все необхідне для гарного самопочуття та підтримки здоров'я. Воно впливає на наш зовнішній вигляд, рівень енергії, фізичну витривалість, роботу мозку, гормональну, нервову систему та навіть емоційний стан. Універсального «правильного» раціону не існує. Складові здорового харчування можуть відрізнятися залежно від умов життя, стану здоров'я, переконань і цілей людини. Але якщо говорити загалом, здорове харчування — це збалансований раціон, який переважно складається з натуральних продуктів: овочі, білкові продукти, корисні жири та вуглеводи. Також здорове харчування — це про баланс: важливо залишати місце для їжі «для душі», для улюблених страв, які приносять задоволення, навіть якщо вони не є ідеальними за складом.

— Що робити, коли ти не можеш сам собі готувати щось здорове, а їсиш те, що приготують. Як зробити таке харчування більш здоровим і як взагалі цьому дати раду?

— Для таких ситуацій є кілька простих порад. Перш за все дивитись на тарілку: є там білки, вуглеводи, жири, овочі? Якщо у прийомі їжі присутні всі ці групи продуктів, тоді ситість та поживність забезпечені. Якщо нема, то треба додатково з'їсти те, чого бракує. Якщо в раціоні мало білка (м'яса, риби, яєць), пошукайте альтернативи: консервоване м'ясо, протеїнові батончики. Якщо є лише тушкованка і хліб, спробуйте знайти щось додатково: консервовані овочі, горіхи, сухофрукти. Якщо їжа дуже жирна, зменшіть порцію жиру, а натомість додайте більше каші чи овочів, якщо вони є. Беріть те, що дає довгу енергію, і додавайте те, чого не вистачає.

— Часто виходячи на позиції хлопці беруть з собою мінімум їжі і максимум боєприпасів. І з цим мінімумом їжі вони можуть жити декілька днів, а інколи і тижнів. Що найкраще брати в цей мінімум? Які продукти можуть дати відчуття ситості на довгий час?

— Їжа має бути легкою та компактною. Продукти мають не псуватися без холодильника. Потрібні продукти, які дадуть максимум енергії на довгий час, тобто калорійні продукти. Бажано, щоб їжа

була готовою до вживання або вимагала мінімального готування. Виходячи із цих характеристик, це можуть бути: сухі каші швидкого приготування, сухофрукти (чорнослив, курага, фініки, родзинки), енергетичні батончики (краще без зайвого цукру, а на основі горіхів, насіння, сухофруктів). Наприклад, батончики FIZI keto, батончики Sunfill. Горіхи та насіння, гіркий шоколад (75%+), сушене м'ясо (Objerku, кабаноси, рябчик), консерви (тушонка, риби, паштети), арахісова паста (у бренду TOM гарний склад), протеїнові батончики: наприклад FIZI protein. А також мед у стіках.

— Зараз почалась весна і організму після зими треба отримати трохи вітамінів, які продукти зараз варто їсти, щоб допомогти організму відновитись після зими?

— Квашена капуста або будь-які консервовані овочі стануть хорошим джерелом вітаміну С, який допомагає організму відновлюватися. Коли фізичні навантаження великі, і енергії потрібно більше, варто їсти сухофрукти: курагу, родзинки, чорнослив, фініки, журавлину. Вони не лише дають швидку енергію, а й допо-

магають підтримувати рівень калію і магнію. Горіхи та насіння теж стануть хорошим доповненням до раціону, вони містять корисні жири і мікроелементи, що підтримують імунітет. А також раджу їсти мед або ягідні чи фруктові пюре (наприклад, Bob Snail пюре), які містять антиоксиданти та природні корисні речовини, і так само будуть чудовим джерелом енергії. Гіркий шоколад — це один варіант, який може допомогти відновитися після виснаження та підтримати витривалість.

— Чи є сенс в стресових умовах взагалі думати про здорове харчування та схуднення чи краще це відкласти на потім, коли все це закінчиться і буде спокійніший період життя?

— У стресових умовах війни організм працює на межі. Це не просто фізична втома, а постійне навантаження на нервову систему, нестача сну, виснаження ресурсів. У таких умовах харчування — це не ідеальні правила чи дієти. Це виживання, витривалість і підтримка сил. Те, що ми їмо, безпосередньо впливає на рівень енергії, швидкість реакції, концентрацію та відновлення. Нестача поживних речовин тільки посилює виснаження, підвищує ризик травм, проблем зі сном і втоми.

Тому навіть у складних умовах, якщо є можливість, варто звертати увагу хоча б на основні речі:

- Не залишатися без їжі надовго. Краще їсти нерегулярно, ніж не їсти зовсім.
- Обирати продукти, які дають сили надовго. Якщо є вибір, краще взяти кашу замість хліба, тушонку замість сосисок, горіхи за-

мість солодкого печива.

- Пити достатньо води. Зневоднення швидко знижує фізичну витривалість і концентрацію.

- Не зловживати швидкими вуглеводами (тобто бажано не харчуватись виключно шоколадними батончиками) та кофейном. Вони дають короткий сплеск енергії, але потім призводять до різкого спаду.

Що стосується схуднення, то це точно не пріоритет у воєнний час. Організм у постійному стресі, йому потрібно відновлюватися, а не працювати в режимі обмежень. Але це не означає, що варто «забити» на харчування. Хаотичне і незбалансоване харчування лише погіршить стан.

— Яка шкідлива їжа — це найменше зло? Сухарики? Чіпси? Шоколадні батончики?

— Шоколадні батончики — допустимо. Снікерс чи інші шоколадні батончики —

тончики — це швидка енергія за рахунок цукру та горіхів. Сухарики бувають різні за складом. Сухарики "до пива" я би радила мінімізувати через велику кількість жиру та солі в їх складі. А сухарі, які є звичайним засушеним хлібом, додавайте до раціону. Чіпси краще залишити, як рідкісний виняток. Це не просто картопля, а картопля, просочена жиром, сіллю, підсилювачами смаку. Це швидкий удар по шлунку і судинах, без жодної користі.

— Чи варто військовим вживати протеїн на постійній основі або інші якісь біодобавки та вітаміни, щоб мати більше енергії?

— Протеїн можна вживати, якщо бракує білка в раціоні (немає м'яса, риби, яєць). Він допомагає відновлювати м'язи після навантажень, але це доповнення, а не заміна нормальної їжі. Якщо є вибір, то краще їсти тушонку чи рибні консерви.

Проте біодобавки та вітаміни можуть бути корисними в умовах обмеженого харчування. На мою думку, це можуть бути:

- **Магній:** підтримує нервову систему.
- **Омега-3:** зменшує запалення, покращує концентрацію.
- **Вітамін D:** важливий для імунітету, особливо якщо мало сонця.
- **Протеїн** додавати, якщо недостатньо білкової їжі.

— Часто хочеться просто щось пожувати і зробити якийсь перекус і в такі моменти береш щось шкідливе зазвичай і солодке. Чи є якісь здорові перекуси які легко і швидко зробити?

— Найкращими і найпоживнішими перекусами є: сушене м'ясо (джерки, рибчик, кабаноси), хумусові і рисові хлібці, ф'ючіпси, снекові оливки, батончики FIZI, горіхи та сухофрукти, печиво Good Morning Granola To Go.

Сподіваюсь, що для вас ця інформація буде корисною. Я не знаю всіх труднощів, які вам доводиться переживати, але точно знаю одне: те, що ви робите, має величезне значення. Ваша витривалість, ваша сила і ваша відданість захищають життя, дають надію і віру в майбутнє.

СПРАВЖНІЙ БУЦЕФАЛ

**На що здатні українські БТР,
які з'явилися на озброєнні
нашої бригади**

Кінь Олександра Македонського дуже злякався б, якби побачив цю машину, названу в його честь. Більше 3 метрів висоти, майже 8 метрів довжини і 26 тон ваги. Все це добро коштує майже \$2 млн. Знайомтесь, БТР-4 Буцефал — одна з кращих розробок українського оборонпрому.

Буцефали — відносно нова, сучасна техніка. Їх почали виробляти в 2008 році. Спершу на експорт — в Таїланд та Ірак. А з початком війни в 2014 — і для нашого війська. «Але то були дуже сірі машини, — каже Бальдер, командир механізованого взводу 105 батальйону. — Тепер це набагато яскравіша техніка — тут вже немає російських деталей, новий бойовий модуль, німецький двигун. Коротше, доробили все, що могли».

За Бальдером стоїть один з Буцефалів, які отримав кожен наш механізований батальйон. Конкретна ця машина виїхала з заводу взагалі в 2024 році, вона ще пахне фарбою, а хлопці досі не зняли усю плівку з сидінь та обладнання.

Цей БТР здатен перевозити 7 десантників і має місце для трьох членів екіпажу. «Тут 500 кінських сил, коробка автомат, блокування мостів, повітряні гальма, гідропідсилювач керма, купа електроніки, м'які

сидіння, кондиціонер навіть є — такого ви в жодному радянському бетері не побачите, — розповідає Рудий, головний технік роти. — Все під рукою, дуже зручно і легко в управлінні — простіше кажучи, машина зроблена для людей».

Але головна особливість Буцефала не в комфорті. Формально це колісний бронетранспортер, тобто його головна

функція — бути добре захищеним, швидким і маневреним, щоб підвозити десант на поле бою. Зазвичай така техніка не вступає в бій. Але Буцефал має озброєння, яке дозволяє йому завдавати вогневого ураження на рівні БМП. Бойовий модуль Парус — топовий, як для таких машин. В першу чергу, мова про автоматичну 30-мм гармату. «Хороша штучка, робить чудеса в бою, — посміхається

Рудий. — А ще тут є ПКТ, АГС і можемо ПТУРи доставити. Коротше, високо голову не висунеш, коли ми на полі бою».

Військові кажуть, що прямий конкурент Буцефала у росіян — це БТР-80 або 82. Якщо порівнювати їх з нашою машиною, то українська і швидша, і потужніша, і краще озброєна. «У них стоїть лише 14-мм кулемет, а тут гармата. Це небо і земля, — переконаний Бальдер. — Ну і взагалі, старі радянські машини — це консервні банки, які пробиваються броньованими патронами, СВД взагалі їх наскрізь візьме. А наш кінь в лоб тримає калібр 12,7, тобто «Дашка» його не розбере».

Величезну фору має Буцефал і в плані електрики — стабілізація в двох площинах, дальноміри, тепловізори. «Ця машина навалює в рази точніше, — пояснює Бальдер. — І важливий ще метод десантування — не між колеса, не акробатичними трюками, а спокійно, через кормову частину». Рудий

простіше пояснює різницю між Буцефалом і радянською технікою: «Це як порівнювати хороший іноземний позашляховик і Жигулі».

Ще одна фішка БТР-4 — вміння перепливати водні перешкоди. В цьому немає переваги над російською технікою, вона майже вся плаває. Зате такої опції не мають аналогічні західні машини — Bradley, Stryker, Stormer, еМки.

Втім, Бальдер відверто говорить і про мінуси машини: «Це доволі слабка ходова частина — вона розроблялась під 18 тон, а бетер розкачаний до 26. По місту не відчувається, а на болоті може втомитися. На додаток в нього не V-подібне днище, при підриві на міні може постраждати екіпаж». Хоча така прокачка перетворила б Буцефал на МаххPro по висоті. Він і так немаленький, а чим більші розміри, тим легше ворогу влучити. Рудий знову має лаконічний висновок: «Та хороша машинка. Мінусом може

бути хіба що поганий мехвод».

Хлопці погоджуються, що на такій техніці «веселіше» воювати. «Це шикарна техніка для штурмових дій. В обороні їй важче, бо навісом вона не зможе стріляти, їй потрібне пряме наведення, — підсумовує Бальдер. — На відміну від БМП, це не братська могила, а навпаки — одна з найкращих машин ЗСУ на сьогодні, вона дає тобі можливість вижити». Рудий такої ж думки: «Піхоті спокійніше — є впевненість, що ця махіна може доїхати, витягнути і насипати».

Що цікаво, наша бригада не просто отримала нову техніку — ми одразу ж почали готуватися до того, щоб вона завжди перебувала в справному стані і могла зберігати життя наших воїнів. Для цього була потрібна спеціальна мобільна майстерня, вартість якої — 1,6 млн грн. Ці кошти ми зібрали буквально за тиждень. Дякуємо усім, хто долучився і допомагав поширити цей збір!

«ЗІРКА СМЕРТІ» НА ОЗБРОЄННІ ЗСУ

Отримавши купу позитивних відгуків після епічної історії від нашого інструктора «Бороди» в минулому випуску, ми вирішили продовжити — ловіть ще одну, не менш веселу армійську байку.

Ця історія сталася ще десять років тому, коли я служив в 36 бригаді. Наш замполіт, старший лейтенант, був трішки підсліпуватий. Тому ми вирішили з нього прикальнутий. Тим більше, був наболілий привід — нам мало що постачали з озброєння, хоча ми вже замахались писати ті рапорти з проханнями дати хоч щось.

І от пишемо ми, значить, чергове таке прохання. Все, як треба — офіційний бланк, від імені військової частини, в мене печатка електронна була. Так і пишу: «Прошу вашого дозволу надати вказівку начальнику служби РАО на видачу військового майна та ОВТ...». І починаю перераховувати:

- 1) Патрони до АК — 10 мільйонів штук
- 2) Гранати — 10 тисяч
- 3) Підводний човен — 1 шт
- 4) Танк Абрамс — 100 шт
- 5) Літаки F-16 — 50 шт
- 5) Плазмагани — 100 шт
- 6) Плазма для плазмаганів — 100 каністр
- 7) Джедаї — 50 шт
- 8) Мечі для джедаїв — 50 шт
- 9) Зірка смерті — 1 шт

Замполіт бере цей рапорт і, не читаючи, несе до ТВО командира бригади. Той дивиться — і каже: «Пане старший лейтенант, ти піз**ватий чи шо? Яка на*уй Зірка смерті?! Ти не бачив, що там написано?». Той взагалі нічого не розуміє: «А що тут написано?».

Командир мав кліше WTF — ставив його на всіх неправильних документах. І вліпив його на цей рапорт. Ех, треба було його зберегти на пам'ять)

КУЛЬТУРНИЙ ДЕСАНТ У БІЙЦІВ 41-ГО ДИВІЗІОНУ

Для бійців, які вже довгий час перебувають на передовій, візит Культурного десанту став неймовірним подарунком. Тут, де кожен день – це нові випробування, важливо мати можливість на деякий час відволіктися від реальності і зарядитися позитивом. Саме це культурна програма й принесла.

Виступи артистів, музикантів, а також, ілюзіоніста подарували хлопцям незабутні миті. Своїм надзвичайним співом зачарувала київська гостя Марі Чеба. Співаки та музиканти не тільки виконали знайомі пісні, але й створили справжню атмосферу свята. У кожній мелодії було більше ніж просто музика – це була емоційна підтримка, яка важлива для бійців. Пісні про перемогу, рідну землю, про мужність і честь – все це заряджало хлопців новою енергією і додавало впевненості в майбутньому.

Але найбільше запам'ятався виступ ілюзіоніста. Спостерігати за магією, яка захоплювала навіть найміцніших бійців, було справжнім відпочинком для душі. Ілюзії, які здавались неможливими, змусили на мить забути про реальність. Це був момент, коли кожен міг відчути себе не просто військовим, а маленькою дитиною, яка вірить в чудеса.

Важливість таких заходів неможливо переоцінити. Кожен виступ, кожна пісня, кожен фокус став справжнім виходом із щоденної рутини. Солдати, хоч і мають надзвичайно серйозні завдання, не менш потребують підтримки та відпочинку. Така підтримка важлива не тільки для відновлення сил, але й для зміцнення морального духу.

Моральний стан бійців, їхнє відчуття єдності та підтримки – це не менш важливо за технічне забезпечення. І такі заходи, як візит Культурного десанту, є важливою частиною цього процесу. Вони нагадують кожному, що навіть у найскладніших умовах можна знайти можливість для радості та емоційного відновлення.

Найдовші війни в історії людства. Частина друга

...початок в минулому номері

Візантійсько-османські війни (1265–1453; 188 років)

Візантійсько-османські війни фактично стали завершальним етапом візантійсько-сельджуцьких війн. Результатом стало падіння Константинополя 29 травня 1453 року та піднесення Османської імперії на колишніх візантійських територіях.

Арауканська війна (1536–1818, 282 роки)

Арауканська війна — це боротьба індіанських племен мапуче з іспанськими колонізаторами. Свою назву отримала через іспанську назву племені мапуче — араукани. Зрештою іспанці були змушені встановити з мапуче офіційні дипломатичні стосунки і навіть визнати незалежність Арауканії. Згодом, ця територія стала частиною Чилі.

Голландська війна за незалежність (1568–1648, 80 років)

Сімнадцять провінцій в Нідерландах постали проти влади іспанського короля. У результаті 80 років війни, у 1648 році вони здобули незалежність як Об'єднані провінції Нідерландів, також відомі як Голландська Республіка.

Тристатридцятип'ятирічна війна (1651–1986, 335 років)

Війна між Нідерландами і архіпелагом Сілли — одна з найдивніших в історії. Вона де-юре

тривала 335 років без єдиного пострілу.

Конфлікт став наслідком громадянської війни в Англії між роялістами та прихильниками парламенту. Війська Олівера Кромвеля вигнали роялістів з «материкової» Англії, і ті втекли на острови Сілли. Нідерланди виступали союзниками англійських парламентаріїв. Роялісти завдали флоту голландців значної шкоди. Тому нідерландський адмірал Мартін Тромп прибув до островів Сілли вимагати відшкодування за знищені судна і товари. Архіпелагу оголосили війну.

Втім невдовзі парламентські сили змусили флот роялістів здатися. Нідерландський флот так і не зробив жодного пострілу. Але мирну угоду не підписали. Лише у 1985 році історики згадали, що сторони все ще де-юре перебувають у стані війни. Тож у квітні 1986 року, через 335 років після оголошення війни, оголосили про мир.

Громадянська війна у Бірмі (1948–2012, 64 роки)

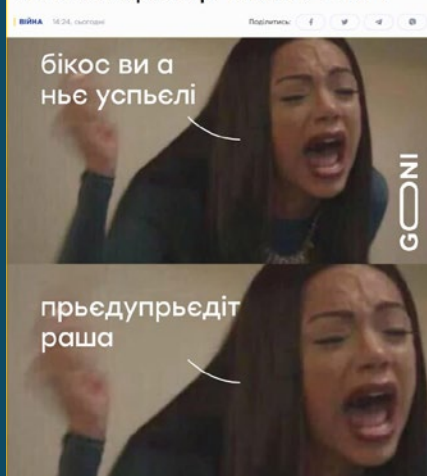
Громадянська війна в Бірмі (М'янмі) велась урядом країни з комуністичною опозицією і етнічними повстанцями. За назвою одного з народів (карени) цю війну також називають Каренським конфліктом.

За час найдовшої громадянської війни у новітній історії зафіксовано численні військові злочини бірманської армії, зокрема, вбивства цивільних осіб та сексуальне насильство.

Стабілізації ситуації в країні сприяла лібералізація економіки та широка участь представників національних меншин в обговоренні Конституції у 2008 році. У січні 2012 року відбулось примирення уряду М'янми з Каренським національним союзом.

США лютували, коли Україна потопила крейсер "Москва" – NYT

Командир роти приймає рапорти на відпустку перед травневими святами

63 ОКРЕМА МЕХАНІЗОВАНА БРИГАДА ЗСУ

Насолоджуйся

Найкрутіші ролики
в ЗСУ — на нашому
Телеграм каналі!

Дізнавайся

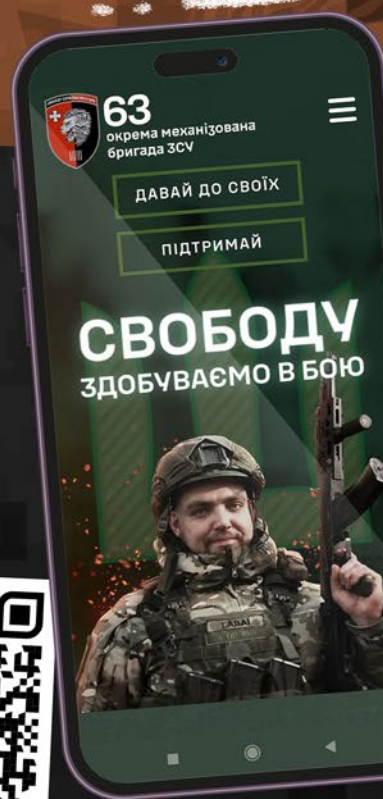
Не працює телеграм?

Заходь на офіційний
сайт 63 бригади

63ombbr.com.ua

Та приєднуйся
на Facebook

Розважайся

Залітай і релаксуй!

Instagram

TikTok

YouTube

«Бастіон» – офіційний журнал 63 окремої механізованої бригади
Відділ комунікації: Ростислав Яцишин, Євгенія Іжбінська, Олег Волоткевич,
Олександр Тірон, Сергій Болотніков, Євгеній Крючков, Артур Дмитришин.
Дизайн і верстка: Денис Сімковський

Тираж 300 примірників. Не для продажу. © Всі права захищені
Лиман, Донецька область, Україна, 2025 рік